POSTUPCI NORMALIZACIJE

Zadaci za vježbu

U biblioteci se evidentiraju posudbe knjiga. Relacijska shema sastoji se od slijedećih atributa:

SIFCLN − šifra člana

PREZCLN – prezime člana

► IMECLN – ime člana

DATPOS – datum posudbe

PBR – poštanski broj mjesta stanovanja člana

NAZMJ – naziv mjesta stanovanja člana

ADRCLN – adresa člana

▶ SIFKNJ – šifra knjige

NAZKNJ – naziv knjige

▶ SIFIZD – šifra izdavača

NAZIZD – naziv izdavača

- POS = SIFCLN, PREZCLN, IMECLN, DATPOS, PBR, NAZMJ, ADRCLN, SIFKNJ, NAZKNJ, SIFIZD, NAZIZD
- Pretpostavljeni ključ je: K_{POS} = {SIFCLN}
- Normalizirajte relaciju pos na 1 NF, 2 NF, 3 NF ako vrijede pravila:
- Jedan član istog dana može posuditi više knjiga
- Jedan član istu knjigu može posuditi više puta
- Jedna knjiga ima jednog izdavača

Normalizacija na I NF

- postoje funkcijske zavisnosti: sifCln → imeCln, prezCln, pbr, nazMj, adrCl
- ne postoje funkcijske zavisnosti:
 sifCln → datPos, sifKnj, nazKnj, siflzd, nazIzd

```
CLAN = \pi_{sifCln, prezCln, imeCln, pbr, nazMj, adrCln} (POS)

K_{CLAN} = \{sifCln\}

POS I = \pi_{sifCln, datPos, sifKnj, nazKnj, siflzd, nazlzd} (POS)

K_{POS I} = \{sifCln, datPos, sifKnj\}
```

Normalizacija na 2 NF

▶ postoji funkcijska zavisnost: sifKnj → nazKnj, siflzd, nazIzd

```
KNJIGA = \pi_{sifKnj, nazKnj, siflzd, nazlzd} (POSI)

K_{KNJIGA} = {sifKnj}

POS2 = \pi_{sifCln, datPos, sifKnj} (POSI)

K_{POS2} = { sifCln, datPos, sifKnj}
```

Normalizacija na 3 NF

▶ postoji funkcijska zavisnost: siflzd → nazlzd

$$\begin{split} & \text{IZDAVAC} = \Pi_{\text{siflzd, nazlzd}} \text{ (KNJIGA)} \\ & \text{K}_{\text{IZDAVAC}} = \{\text{siflzd}\} \\ & \text{KNJIGAI} = \Pi_{\text{sifKnj, nazKnj, siflzd}} \text{ (KNJIGA)} \\ & \text{K}_{\text{KNJIGAI}} = \{\text{sifKnj}\} \\ & \text{postoji funkcijska zavisnost: pbr} \rightarrow \text{nazMj} \\ & \text{MJESTO} = \Pi_{\text{pbr, nazMj}} \text{ (CLAN)} \\ & \text{K}_{\text{MJESTO}} = \{\text{pbr}\} \\ & \text{CLANI} = \{\text{sifCln, imeCln, prezCln, pbr, adrCln}} \text{ (CLAN)} \\ & \text{K}_{\text{CLANI}} = \{\text{sifCln}\} \end{split}$$

Zadana je relacijska shema UREDJAJ sa slijedećim atributima:

```
MBR – matični broj uređaja
```

- OZNVRUR oznaka vrste uređaja
- NAZVRUR − naziv vrste uređaja
- OZNPR oznaka proizvođača
- NAZPR naziv proizvođača
- DATKV datum kvara
- OZNVKV oznaka vrste kvara
- ▶ OPVKV opis vrste kvara
- NAPKV napomena uz kvar
- Pretpostavljeni ključ je MBR.
- Normalizirati relacijsku shemu na 1 NF, 2 NF, 3 NF ako se za jedan uređaj istog dana može evidentirati više različitih kvarova.

Normalizacija na I NF

- postoje funkcijske zavisnosti:
 mbr → oznVrUr, nazVrUr, oznPr, nazPr
- ne postoje funkcijske zavisnosti:mbr → datKv, oznKv, opVKv, napKv

```
VRUR = \pi_{mbr, oznVrUr, nazVrUr, oznPr, nazPr} (UREDJAJ)
K_{VRUR} = \{mbr\}
KVAR = \pi_{mbr, datKv, oznKv, opVKv, napKv} (UREDJAJ)
K_{KVAR} = \{mbr, datKv, oznVKv\}
```

Normalizacija na 2 NF

▶ postoji funkcijska zavisnost: oznVKv → opVKv

```
VRKV = \pi_{oznVKv, opVKv} (KVAR)
K_{VRKV} = \{oznVKv\}
KVARI = \pi_{mbr, datKv, oznVKv, napKv} (KVAR)
K_{KVARI} = \{mbr, datKv, oznVKv\}
```

Normalizacija na 3 NF

▶ postoje funkcijske zavisnosti: $oznVrUr \rightarrow nazVrUr$ i $oznPr \rightarrow nazPr$ $VRURI = \Pi_{oznVrUr, nazVrUr}$ (VRUR) $K_{VRURI} = \{oznVrUr\}$ $PROIZVODJAC = \Pi_{oznPr, nazPr}$ (VRUR) $VRUR2 = \Pi_{mbr, oznVrUr, oznPr}$ (VRUR) $VRUR2 = \Pi_{mbr, oznVrUr, oznPr}$ (VRUR) $VRUR2 = \{mbr\}$

Relacijska shema PROMET sastoji se od slijedećih atributa:

Lin - broj linije na kojoj se odvija promet

SifPrij - šifra prijevoznika (preduzeća)

NazPrij - naziv prijevoznika

SifAut - šifra autobusa – određuje je prijevoznik

TipAut - tip autobusaBrSjed - broj sjedišta

SifOdr - šifra mjesta – odredišta

NazOdr - naziv mjesta – odredišta

DatPol - datum polaska
 VrijPol - vrijeme polaska
 TrVoz - Trajanje vožnje

BrKart - broj prodanih karata

Pretpostavljani ključ je šifra linije. Normalizirajte relacijsku shemu PREVOZ na 1 NF, 2 NF, 3 NF. Šifru autobusa određuje prijevoznik – mogu postojati različiti autobusi različitih prijevoznika koji imaju istu šifru. Autobusi istog tipa imaju jednak broj sjedišta. Linija određuje odredište, vrijeme polaska i trajanje vožnje. Istog dana na istoj liniji može saobraćati više autobusa (istog ili različitog prijevoznika).

Normalizacija na I NF

- postoje funkcijske zavisnosti:
 lin → sifOdr, nazOdr, vrijPol, trVoz
- ne postoje funkcijske zavisnosti:
 lin → sifPrij, nazPrij, sifAut, tipAut, brSjed, brKart, datPol

```
\begin{split} &\text{LINIJA} = \boldsymbol{\Pi}_{\text{lin, sifOdr, nazOdr, vrijPol, trVoz}} \text{ (PRIJEVOZ)} \\ &K_{\text{LINIJA}} = \{\text{lin}\} \\ &\text{PRIJEVOZI} = \boldsymbol{\Pi}_{\text{lin, sifPrij, nazPrij, sifAut, tipAut, brSjed, brKart, datPol}} \\ &(\text{PRIJEVOZ)} \\ &K_{\text{PRIIEVOZI}} = \{\text{lin, sifPrij, datPol, sifAut}\} \end{split}
```

Normalizacija na 2 NF

```
    Þ postoje funkcijske zavisnosti:
        sifPrij → nazPrij i sifPrij, sifAut → tipAut, brSjed
    PRIJEVOZNIK = Π sifPrij, nazPrij (PRIJEVOZI)
    K<sub>PRIJEVOZNIK</sub> = {sifPrij}
    AUTOBUS = Π sifPrij, sifAut, tipAut, brSjed (PRIJEVOZI)
    K<sub>AUTOBUS</sub> = {sifPrij, sifAut}
    PRIJEVOZ2 = Π lin, sifPrij, sifAut, datPol, brKart (PRIJEVOZI)
    K<sub>PRIJEVOZ2</sub> = {lin, sifPrij, datPol, sifAut}
```

Normalizacija na 3 NF

```
postoje funkcijske zavisnosti:
   sifOdr \rightarrow nazOdr i tipAut \rightarrow brSjed
ODREDISTE = \pi_{sifOdr, nazOdr} (LINIJA)
K_{ODREDISTE} = \{sifOdr\}
LINIJA I = \pi_{\text{lin, sifOdr, vriiPol, trVoz}} (LINIJA)
K_{LINIIAI} = \{lin\}
AUTOBUSI = \pi_{sifPrii, sifAut, tipAut} (AUTOBUS)
K_{AUTOBUSI} = \{sifPrij, sifAut\}
TIP = \pi_{tipAut, brSjed} (AUTOBUS)
K_{TIP} = \{tipAut\}
```

Zadana je relacijska shema FILM sa slijedećim atributima:

SifFilm - šifra filma

NasFilm - naslov filma

OznZanr - oznaka žanra

OpisZanr - opis (naziv) žanra

SifProizv - šifra proizvođača filma

NazProizv - naziv proizvođača filma

SifDistrib - šifra distributera filma

NazDistrib - naziv distributera filma

SifOso - šifra osobe

PrezOso - prezime osobe

ImeOso - ime osobe

KratFun - kratica funkcije koju osoba ima u filmu

NazFun - naziv funkcije koju osoba ima u filmu (glumac, režiser, ...)

- Jedan film ima jednog proizvođača
- Jedan film ima jednog distributera

- Jedna osoba može imati različite funkcije u istom filmu
- U jednom filmu različite osobe mogu imati iste funkcije (više glumaca, scenarista ...)

- Normalizacija na I NF
 - postoje funkcijske zavisnosti: sifFilm → nasFilm, oznZanr, opisZanr, sifProizv, nazProizv, sifDistrib, nazDistrib
 - ne postoje funkcijske zavisnosti:
 sifFilm → sifOso, prezOso, imeOso, kratFun, nazFun

```
\begin{split} \text{NASLOV} &= \pi_{\text{sifFilm, nasFilm, oznZanr, opisZanr, sifProizv, nazProizv, sifDistrib, nazDistrib} \text{ (FILM)} \\ \text{K}_{\text{NASLOV}} &= \{\text{sifFilm}\} \\ \text{FILMI} &= \pi_{\text{sifFilm, sifOso, prezOso, imeOso, kratFun, nazFun}} \text{ (FILM)} \\ \text{K}_{\text{FILMI}} &= \{\text{sifFilm, sifOso, kratFun}\} \end{split}
```

Normalizacija na 2 NF

```
    Þ postoje funkcijske zavisnosti:
        sifOso → prezOso, imeOso i kratFun → nazFun
    OSOBA = Π sifOso, prezOso, imeOso (FILMI)
    K<sub>OSOBA</sub> = {sifOso}
    FUNKCIJA = Π kratFun, nazFun (FILMI)
    K<sub>FILMI</sub> = {kratFun}
    FILM2 = Π sifFilm, sifOso, kratFun (FILMI)
    K<sub>FILM2</sub> = {sifFilm, sifOso, kratFun}
```

Normalizacija na 3 NF

```
postoje funkcijske zavisnosti:
  oznZanr → opisZanr, sifProizv → nazProizv i sifDistrib → nazDistrib
NASLOVI = \pi_{\text{sifFilm, nasFilm, oznZanr, sifProizy, sifDistrib}} (NASLOV)
K_{NASLOVI} = \{sifFilm\}
ZANR = \pi_{oznZanr, opisZanr} (NASLOV)
K_{ZANR} = \{oznZanr\}
PROIZVODJAC = \pi_{sifProizv, nazProizv} (NASLOV)
K_{PROIZVODIAC} = \{sifProizv\}
DISTRIBUTER = \pi_{sifDistrib, nazDistrib} (NASLOV)
K_{DISTRIBUTER} = \{sifDistrib\}
```

Zadana je relacijska shema PACIJENT i relacija pacijent

sifPac	prezPac	imePac	postBrPac	mjestoPac	adresaPac	datPosjet	iznRacPosjet	sifZub	sifZahvat	nazZahvat
1111	Husić	Huso	75000	Tuzla	Musala 2	10.08.03	60	lgı	123	plombiranje
1111	Husić	Huso	75000	Tuzla	Musala 2	10.08.03	60	ld4	123	plombiranje
1111	Husić	Huso	75000	Tuzla	Musala 2	10.08.03	60	lgı	234	poliranje
1234	Fatić	Fata	75020	Tuzla	Breške 27	10.08.03	45	dg3	123	plombiranje
1234	Fatić	Fata	75020	Tuzla	Breške 27	10.08.03	45	lg2	456	brušenje
1234	Fatić	Fata	75020	Tuzla	Breške 27	11.08.03	20	lg2	567	otisak za
										krunu

Pretpostavljeni ključ je sifPac. Vrijednost atributa iznRacPosjet predstavlja ukupan iznos računa za jednu posjetu pacijenta (za jedan datum). Pacijent ne može biti primljen više puta istog dana. Normalizirati relaciju pacijent na 1 NF, 2 NF i 3 NF

Normalizacija na I NF

- postoje funkcijske zavisnosti: sifPac → imePac, prezPac, postBrPac, mjestoPac, adresaPac
- ne postoje funkcijske zavisnosti: sifPac → datPosjet, iznRacPosjet, sifZub, sifZahvat, nazZahvat

```
PACI = \pi_{sifPac, imePac, prezPac, postBrPac, mjestoPac, adresaPac} (PACIJENT)

K_{PACI} = \{sifPac\}

POSJETI = \pi_{sifPac, datPosjet, iznRacPosjet, sifZub, sifZahvat, nazZahvat} (PACIJENT)

K_{FILMI} = \{sifPac, datPosjet, sifZub, sifZahvat\}
```

Normalizacija na 2 NF

```
    Þ postoje funkcijske zavisnosti:
        sifZahvat → nazZahvat i sifPac, datPosjet → iznRacPOsjet
        ZAHVAT = Π sifZahvat, nazZahvat (POSJETI)
        K<sub>ZAHVAT</sub> = {sifZahvat}
        POSJET = Π sifPac, datPosjet, iznRacPosjet (POSJETI)
        K<sub>POSJET</sub> = {sifPac, datPosjet, sifZub, sifZahvat (POSJETI)
        K<sub>POPRAVAK</sub> = {sifPac, datPosjet, sifZub, sifZahvat}
```

Normalizacija na 3 NF

postoje funkcijske zavisnosti:
 sifPac → postBrPac i postbrPac → mjestoPac

```
MJESTO = \pi_{postBrPac, mjestoPac} (PACI)

K_{MJESTO} = {postBrPac}

PACIJENTI = \pi_{sifPac, imePac, prezPac, postBrPac, adresaPac} (PACI)

K_{PACI} = {sifPac}
```

PACIJENT (PACIJENT I, MJESTO, POSJET, POPRAVAK, ZAHVAT)

- ▶ Zadana je relacijska shema R = ABCDEFGH i na njoj skup funkcijskih zavisnosti F = $\{AB \rightarrow EF, CD \rightarrow G, B \rightarrow F, G \rightarrow H\}$.
- Domene atributa sadrže samo jednostavne vrijednosti, vrijednost svakog atributa je samo jedna vrijednost iz domene tog atributa.
- Odrediti primarni ključ relacije (tako da bude zadovoljen uslov INF kojem neključni atributi funkcijski zavise od ključa) te shemu postepeno normalizirati na 2NF i 3NF.

- R = ABCDEFGH
- ▶ $F = \{AB \rightarrow EF, CD \rightarrow G, B \rightarrow F, G \rightarrow H\}$
- Odrediti primarni ključ relacije:
 - ► AB \rightarrow EF \Rightarrow ABCD \rightarrow EF (iz A2 uvećanje)
 - ► CD \rightarrow G \Rightarrow ABCD \rightarrow G (iz A2 uvećanje) \Rightarrow ABCD \rightarrow EFGH

- ▶ ABCD \rightarrow G \land G \rightarrow H \Rightarrow ABCD \rightarrow H (iz A3 tranzitivnost)
- ▶ Postoji li skup $X \subset ABCD$ za kojeg vrijedi $X \to R$
 - NE
- ⇒ ABCD je mogući ključ i može se odabrati kao primarni ključ sheme R

$$R = ABCDEFGH$$

$$K_R = ABCD$$

R je u INF

ightharpoonup R = ABCDEFGH $K_R = ABCD$

▶
$$F = \{AB \rightarrow EF, CD \rightarrow G, B \rightarrow F, G \rightarrow H\}$$

- Normalizacija na 2 NF
 - Svi atributi iz zavisnog dijela moraju biti potpuno funkcijski ovisni o ključu

R ABCD EFGH

- ▶ ABCD \rightarrow EF je nepotpuna FZ jer vrijedi AB \rightarrow EF \Rightarrow R nije u 2NF
- Normalizacijom na 2 NF R se zamjenjuje shemama:

 $Arr R_1 = ABEF$ $K_{R1} = AB$ R_1 nije u 2NF

 $Arr R_2 = ABCDGH$ $K_{R2} = ABCD$ R_2 nije u 2NF

 $Arr R_1 = ABEF$ $K_{R1} = AB$ R_1 nije u 2NF

 $Arr R_2 = ABCDGH$ $K_{R2} = ABCD$ R_2 nije u 2NF

▶ $F = \{AB \rightarrow EF, CD \rightarrow G, B \rightarrow F, G \rightarrow H\}$

Normalizacija na 2 NF

Svi atributi iz zavisnog dijela moraju biti potpuno funkcijski ovisni o ključu

- ightharpoonup AB
 ightharpoonup EF je nepotpuna FZ jer vrijedi B
 ightharpoonup F \Rightarrow R₁ nije u 2NF
- Normalizacijom na 2 NF R₁ se zamjenjuje shemama:

 $Arr R_{II} = ABE$ $R_{RII} = AB$ R_{II} je u 2NF

 $R_{12} = BF$ $R_{12} = B$ R_{12} je u 2NF

$$ightharpoonup R_{11} = ABE$$

$$K_{PII} = AB$$

$$Arr R_{II} = ABE$$
 $K_{RII} = AB$ R_{II} je u 2NF

$$R_{12} = BF$$

$$K_{RII} = B$$

$$Arr R_{12} = BF$$
 $R_{11} = B$ R_{12} je u 2NF

$$Arr R_2 = ABCDGH$$

$$Arr R_2 = ABCDGH$$
 $K_{R2} = ABCD$ R_2 nije u 2NF

▶
$$F = \{AB \rightarrow EF, CD \rightarrow G, B \rightarrow F, G \rightarrow H\}$$

- Normalizacija na 2 NF
 - Svi atributi iz zavisnog dijela moraju biti potpuno funkcijski ovisni o ključu

- ▶ ABCD \rightarrow GH je nepotpuna FZ jer vrijedi CD \rightarrow GH \Rightarrow R₂ nije u 2NF
- ▶ Normalizacijom na 2 NF R₂ se zamjenjuje shemama:

$$R_{21} = CDGH \qquad K_{R21} = CD$$

$$K_{R2I} = CD$$

$$R_{22} = ABCD$$
 $R_{R22} = ABCD$

$$K_{R22} = ABCD$$

$$Arr R_{II} = ABE$$
 $R_{II} = AB$ R_{II} je u 3NF

$$R_{12} = BF$$
 $R_{11} = B$ R_{12} je u 3NF

$$Arr R_{21} = CDGH$$
 $K_{R21} = CD$ R_{21} nije u 3NF

$$R_{22} = ABCD K_{R22} = ABCD R_{22} \text{ je u 3NF}$$

- $F = \{AB \rightarrow EF, CD \rightarrow G, B \rightarrow F, G \rightarrow H \}$
- Normalizacija na 3 NF
 - Niti jedan atribut iz zavisnog dijela ne smije biti tranzitivno ovisan o ključu

$$R_{21}$$
 CD GH \Rightarrow $CD \rightarrow H$ je tranzitivna FZ

▶ Normalizacijom na 3 NF R₂₁ se zamjenjuje shemama:

Shema baze podataka u 3NF se sastoji od relacijskih shema:

$$R_{11}, R_{12}, R_{211}, R_{212} i R_{22}$$